

Pedagogisch beleid

Kindercentrum De Kabouters

Versie augustus 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Doel en Visie	5
2.1 Doel	
2.2 Visie	
3. Pedagogische basiscompetenties	6
3.1 Emotionele veiligheid	
3.2 Persoonlijke ontwikkeling	
3.3 Sociale ontwikkeling	
3.4 Normen en waarden	
4. Pedagogische werkwijze	12
4.1 Stamgroep	
4.2 Pedagogisch professionals	
4.2.1 3-uursregeling	
4.2.3 Professionalisering	
4.2.4 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach	
4.3 Stagiaires	
4.4 Dagritme	
4.5 Activiteiten	
5. Ontwikkeling	16
5.1 Spelontwikkeling	
5.2 Motorische ontwikkeling	
5.3 Taalontwikkeling	
5.4 Symboolontwikkeling	
5.5 Creatieve ontwikkeling	
5.6 Het volgen van de ontwikkeling	
5.7 De overgang naar de basisschool	
5.8 Raadplegen van externe expertise	
5.9 Meldcode kindermishandeling	
6. Ouders	20
6.1 Contact met ouders	
6.2 Aanmelden	
6.3 Wenperiode	
6.4 Privacy	
6.5 Sociale media	
6.6 Oudercommissie	
6.7 Klachten	
Slot	22

1 Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kindercentrum De Kabouters. Hierin geven wij u een beschrijving van onze pedagogische visie, onze missie en het opvoedingsklimaat dat wij hanteren.

Dit pedagogisch beleidsplan is de basis van het dagelijks handelen bij De Kabouters. Het geeft ouders en pedagogisch professionals inzicht in de visie op het werken bij De Kabouters. Ter aanvulling op dit pedagogisch beleidsplan hebben wij in ons pedagogisch werkplan uitgewerkt hoe onze visie er in de praktijk uit ziet.

Waar 'ouders' staat wordt ouders/ verzorgers bedoeld en waar 'zij' staat wordt hij/zij bedoeld.

2 Doel en Visie

2.1 Doel

Het doel van De Kabouters is een kindercentrum in huiselijk sfeer bieden. De Kabouters streeft naar een rustige, fijne plek waar kinderen vol liefde zichzelf kunnen ontwikkelen. Vertrouwen, gezelligheid, veiligheid en buiten spelen staan hoog in het vaandel.

2.2 Visie

De Kabouters heeft als visie een zo goed mogelijke opvang te realiseren, zodat alle betrokken partijen hier baat bij hebben. Het kind neemt bij De Kabouters een centrale plaats in.

De sfeer van warmte en veiligheid is erg belangrijk. Een kind heeft een geborgen en liefdevolle omgeving nodig om zich veilig en vertrouwd te kunnen voelen. Je veilig en vertrouwd voelen is nodig om de wereld om je heen te kunnen ontdekken en je te kunnen ontwikkelen. Ook structuur aanbieden speelt hierbij een belangrijke rol.

Het is belangrijk om een omgeving te creëren waarin een kind, kind mag zijn, waarin zijn eigenheid gerespecteerd wordt en waarin hij serieus wordt genomen. Van daaruit kan een kind de wereld om zich heen ontdekken en zich ontwikkelen tot een stabiele en zelfstandige volwassene. Een volwassene die heeft geleerd om samen te werken, die zelfstandig is en die zijn verantwoordelijkheden kan nemen.

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. De eerste jaren worden beschouwd als de belangrijkste jaren waarin een kind wordt gevormd en hij zijn 'bagage' meekrijgt voor zijn verdere leven.

Kindercentrum De Kabouters, waar een kind gewoon kind mag zijn.

3 Pedagogische basiscompetenties

Onder verantwoorde kindercentrum verstaan wij dat wij kinderen een veilige en vertrouwde plek kunnen bieden. Ons ideaal is dat ieder kind volledig zichzelf mag zijn en respectvol om kan gaan met zijn/haar medemens. Om dit samen te kunnen bereiken zijn de pedagogische doelen van Marianne Riksen Walraven ons centrale uitgangspunt. Na een lange periode van onderzoek ontdekte Riksen-Walraven dat de responsiviteit van ouders op de dagelijkse interactie met hun kind van uiterst belang is. De exploratiedrang van de kinderen en het vermogen om het verband te kunnen ontdekken tussen hun eigen gedrag en het gevolg daarvan werd hierdoor gestimuleerd.

Wij noemen deze doelen de pedagogische basiscompetenties, omdat wij er naar streven om dit over te brengen op de kinderen in de jaren dat zij bij ons naar de opvang gaan. In de hoop dat zij deze competenties in de rest van hun leven in zullen zetten. Hieronder zullen wij u per pedagogisch basisdoel uitleggen wat wij hieronder verstaan.

3.1 Emotionele veiligheid

Kinderen horen zichzelf te kunnen zijn, thuis en op het kindercentrum. Wij werken met een klein team, omdat wij vinden dat het erg belangrijk is dat kinderen zich kunnen hechten aan de pedagogisch professionals. Het bieden van emotionele veiligheid gaat bij ons voor alles.

Het Kindercentrum moet een veilige basis zijn, een "thuis" waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Op deze manier kunnen kinderen ervaringen op doen en zich zo spelenderwijs ontwikkelen.

We gaan respectvol en liefdevol met de kinderen om. We hebben respect voor autonomie van ieder kind, ieder kind mag zichzelf zijn en hoort zich prettig en ontspannen te voelen. In de praktijk is dit zichtbaar doordat we met de kinderen communiceren wat we gaan doen, wat het kind zelf al kan doen of wat wij van hem verwachten. Een pedagogisch professional kan tegen een kind zeggen: "We gaan bijna eten, vind je het fijn om mij te helpen met de tafel dekken?", "Ga maar vast zelf naar het toilet, dat kun je zelf wel. Ik kom zo bij je." of bij een baby: "Zo, we gaan eerst maar eens een schone luier doen hè? Sokjes uit, broekje uit..."

We reageren sensitief responsief op de kinderen. Het waarnemen en het serieus nemen van gevoelens van de kinderen vinden wij belangrijk. Soms is het nodig om bepaald gedrag te begrenzen, maar de gevoelens van het kind moeten wel geaccepteerd worden. "Ik snap heel goed dat jij ook met die auto wilt spelen. Maar nu was iemand anders er even mee aan het spelen hè? Geef hem maar gauw terug. Straks kun jij er misschien wel mee spelen." Een kind heeft recht om boos of verdrietig te zijn. Het is belangrijk dat een kind dit leert te uiten. Als kinderen bijvoorbeeld verdrietig zijn bij het afscheid nemen mama dan nemen we dit serieus. "Ik snap dat je nu verdrietig bent omdat mama weg is, maar mama moet werken en komt vanmiddag weer terug. Zullen we samen een boekje lezen?"

Hoewel we wakkere kinderen het liefst zonder speen of knuffel laten spelen, zullen we deze wel aanbieden als dit het kind even helpt om zich veilig te voelen.

Wanneer een kind zich veilig voelt kan het zich optimaal ontwikkelen tot een evenwichtig mens.

Bij De Kabouters wordt gezorgd voor ritme. Een dagelijks ritme, waarbij afwisseling is in rust en actie, stilte en geluid, alleen en samen, zodat kinderen de tijd krijgen om opgedane ervaringen te verwerken. Maar bovenal wordt er rekening gehouden met het natuurlijk ritme van het kind. Dit biedt meteen een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Om deze reden hebben we een dagritme opgesteld zoals te vinden is in hoofdstuk 3.5. Dit ritme is iedere dag gelijk, zodat we voorspelbaar zijn voor de kinderen. Naast dit dagritme gaan we mee in het ritme van het kind zelf. Wanneer een kind eerder moe is dan anders, dan passen we het ritme voor hem aan, zodat hij eerder naar bed kan.

Om de emotionele veiligheid van ieder kind te bewaken is het nodig om grenzen te stellen aan bepaald gedrag van kinderen. In principe gaan wij met kinderen in gesprek als ze iets doen wat niet mag. We leggen uit waarom iets niet mag en laten het kind het, indien mogelijk, goedmaken. We leggen ook uit waarom iets niet leuk is of niet mag en wat er wel mag. "We zijn aardig tegen elkaar, dat betekent dat we niet knijpen. Kun je sorry zeggen? Dan doe je het niet weer. Je mag wel aaien, dat is lief." of "Iedereen moet op zijn beurt wachten, dus jij ook. Dan heeft het geen zin om te gaan duwen, want daar wordt het niet gezelliger van. Ga nu maar rustig in de rij staan en wacht op je beurt." Soms is het ook nodig om een kind even uit de situatie te halen waar het mis ging. Dan gaan we na die tijd in gesprek met het kind. "Ik hoor dat jij haar uitscheldt, dat doen we hier niet. Je bent nu heel boos. Ga maar even op de bank zitten. Ik kom zo met jou praten."

3.2 Persoonlijke ontwikkeling

Kinderen hebben de behoefte om zich te ontwikkelen, nieuwe dingen te oefenen en trots te zijn op wat ze kunnen. Ze leren hun eigen mogelijkheden kennen door te onderzoeken en te spelen, ieder in zijn eigen tempo en ieder op zijn eigen manier. Ze gaan dingen ontdekken, proberen en oplossen. Zo doen ze allerlei ervaringen op die helpen bij de ontwikkeling van veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit.

Wij vinden het belangrijk om de kinderen een rijke en uitdagende leeromgeving te bieden, ze te stimuleren en zich welkom te voelen. Hoe meer kans een kind krijgt om te ontdekken, hoe meer hij zich op dit gebied zal ontwikkelen.

Voorbeelden

- Kinderen krijgen de tijd om zichzelf uit te kleden voordat ze gaan slapen
- Er staan open kasten op de groep zodat kinderen zelf hun speelgoed kunnen pakken en opruimen
- Kinderen worden positief benaderd, krijgen complimentjes en worden zo gemotiveerd om het nogmaals zelf te doen/te proberen: bijv. gezicht schoonmaken na het eten
- Als een kind groot genoeg is mogen ze bijvoorbeeld zelf op de glijbaan klimmen. De pedagogisch professional is dan op 'afstand' aanwezig

De pedagogisch professional is een voorbeeld voor het kind bij de persoonlijke ontwikkeling. Haar gedrag bij piekmomenten, de manier waarop zij problemen aanpakt, haar eigen handelen is van grote invloed op de ontwikkeling van de kinderen.

De inrichting van de ruimte is zodanig dat een kind zich veilig voelt en ongestoord kan spelen. We willen en kunnen de risico's die zich voordoen niet allemaal wegnemen voor de kinderen. Kinderen ontwikkelen zich met vallen en opstaan. We vinden het belangrijk dat kinderen leren omgaan met aanvaardbare risico's. Hiervoor hebben we een veiligheids- en gezondheidsbeleid opgesteld en deze ligt ter inzage bij De Kabouters. Ongelukjes worden in een logboek bijgehouden, zodat we ons beleid rondom veiligheid indien nodig bij kunnen stellen. Vanzelfsprekend wordt u als ouder op de hoogte gebracht van de ongelukjes die zich bij uw kind voordoen.

Kinderen leren niet alleen in het spel, maar vooral ook door het meedoen aan dagelijkse activiteiten. Wij werken iedere maand over een nieuw thema, deze thema's worden gekozen uit het taalprogramma Uk en Puk. Ook contact met de samenleving buiten de opvang zijn in dit kader van belang; een wandeling, een boodschap doen, naar de kinderboerderij, etc.

De aanwezigheid van andere kinderen biedt het kind de mogelijkheid om emoties en behoeften te leren communiceren met anderen. Ook het oefenen van persoonlijke mogelijkheden, grenzen, aardigheden en onaardigheden in relatie tot anderen kan worden gedaan vanuit een veilige basis. Het kind kan ervaringen leren delen met één of meerdere anderen; elkaar troosten, met elkaar plezier maken etc.

3.3 Sociale ontwikkeling

Door het samenzijn in de groep leren kinderen samen spelen en rekening te houden met elkaar. In een groep leren de kinderen veel van elkaar, ze imiteren, corrigeren, dagen uit, hebben zorg voor elkaar, delen samen plezierige momenten, vinden vriendjes. In groepsverband doe je veel samen waardoor het makkelijker is je over iets heen te zetten. Ook leren we kinderen na een ruzie op een positieve manier opnieuw het contact voort te zetten.

Voorbeeld

- Een kind pakt de bal af van een ander kind. Er ontstaat een conflict en beiden staan te schreeuwen en aan de bal te trekken. De pedagogisch professional vraagt wat er is gebeurd en hoe we dat nu kunnen oplossen? Door met de kinderen te praten helpt de pedagogisch professional de kinderen om zelf een oplossing te vinden. Zo leren de kinderen zich in te leven in de ander en kunnen de kinderen de volgende keer makkelijker een conflict voorkomen.
- Een kind is met stoepkrijt aan het tekenen en een jonger kind gaat hier doorheen tekenen. Het oudste kind wordt boos. De pedagogisch professional legt uit dat zij nog niet snapt wat ze doet en dat ze de tekening zo mooi vindt. Ze zegt tegen het jongere kind: "Ga jij maar

hier verder tekenen, dan kan zij haar eigen tekening afmaken." Beide kinderen gaan op hun eigen plek hun tekening verder maken.

Wij geven de kinderen hierin de ruimte om zelf met elkaar dingen op te lossen. Ook door afgepakt speelgoed zelf terug te laten geven.

Binnen de groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. Wij stimuleren de sociale ontwikkeling van de kinderen, door bijvoorbeeld uit te leggen dat je elkaar uit moet laten praten en dat andere kinderen soms ook even met het speelgoed willen spelen, waarmee zij op dat moment ook willen spelen. Omdat we ons er van bewust zijn dat kinderen leren naar voorbeeld, zullen de pedagogisch professionals onderling en naar de kinderen toe deze omgangsnormen ook hanteren. "Wil jij mij even helpen? Of speel je liever nog even verder met de blokken?" Op deze manier leren we de kinderen elkaar te waarderen, respecteren en rekening met elkaar te houden.

Alhoewel we het samen spelen erg belangrijk vinden, geven we het kind ook de ruimte om alleen te spelen. Als een kind aangeeft niet mee te willen doen aan een bepaalde activiteit en liever alleen wil spelen, dan is dat geen probleem.

De pedagogisch professional stimuleert de sociale ontwikkeling door samen dingen te ondernemen zoals: liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen.

Voorbeeld

- De pedagogisch professional doet spelletjes in de tuin met de hele groep. "De bal is voor..." Hierbij gooit ze de bal omhoog en roept hierbij de naam van een kind. Het betreffende kind mag de bal op halen om deze vervolgens ook omhoog te gooien en een naam te roepen. De andere kinderen moeten op hun beurt wachten. Zo leren kinderen sociale regels.

Maar ook samen aan tafel eten en drinken helpt mee in de sociale ontwikkeling. Kinderen leren hierdoor te wachten. Pas nadat iedereen een broodje heeft en we gezamenlijk hebben gezongen gaan we eten en we wachten tot iedereen klaar is voordat we gaan afsluiten.

De kleine baby's krijgen extra aandacht op het moment dat ze verschoond of gevoed worden, door met ze te knuffelen, te praten en met ze te spelen. Baby's kunnen nooit teveel verwend worden: de pedagogisch professional zal dan ook zoveel mogelijk individuele aandacht aan de baby's besteden.

3.4 Normen en waarden

Kinderen maken deel uit van onze samenleving, samen met u en met ons en met nog zo velen die ze in de loop van hun leven zullen ontmoeten. Om als kind later goed de maatschappij in te kunnen groeien is het belangrijk goede normen en waarden mee te krijgen. Er bestaat natuurlijk niet echt een lijst van normen en waarden.

"Normen en waarden zijn de ongeschreven regels van het leven".

Zodra een kind ter wereld komt en zich bewust wordt van wat er om hem heen

gebeurt komt het al terecht in de wereld van de normen en waarden. In elke situatie zijn er normen en waarden, deze zijn alleen wel bij iedereen anders.

Normen en waarden hebben voor ieder mens een andere betekenis. Een kind moet leren dat niet alles kan en mag. Een kind moet leren om respect te hebben voor anderen.

Het doel is dat een kind eigen normen en waarden heeft. Een kind dat weet dat ieder persoon andere normen en waarden heeft en weet hiermee om te gaan. Een kind dat elk levend wezen met het nodige respect behandelt.

Bij De Kabouters kan een kind leren omgaan met anderen. Een omgeving waarin een kind kan ontdekken waar grenzen liggen, aan welke regels het zich moet houden en welk gedrag juist prettig is voor een ander.

De houding van de pedagogisch professionals is hierin belangrijk. Een aantal punten die de pedagogisch professionals hanteren zijn:

- Stimuleert een kind tot goed gedrag o.a. middels complimentjes, aandacht, enz.
 - Voorbeelden
 - het kind helpt met opruimen en een pedagogisch professional benoemd dit; "wat heb jij dat goed gedaan"
 - het kind troost een ander kind en een pedagogisch professional reageert "ik vind dat jij heel lief bent voor..."
- Bieden grenzen aan het gedrag van kinderen waar dat nodig is. De pedagogisch professionals spreken een kind hierop aan of beperken het gedrag door dit te negeren. "Ik wil de roze beker!" "Oh wat zeggen we dan ook alweer? Mag ik de roze beker?"
- Stimuleren kinderen dingen te vragen en een ander te bedanken voor iets wat je gekregen hebt: *Na het uitdelen van de traktatie zingen wij "dankjewel ..., dankjewel ..., wat zal dat lekker zijn!"*
- Geven een kind het goede voorbeeld in welk gedrag aanvaardbaar is en welk gedrag niet
- Zijn duidelijk in de regels die in de opvang gelden
- Hanteren de huisregels consequent
- Komen afspraken na zowel naar ouder als kind
- Leren een kind respect te hebben voor andermans eigendommen
- Stimuleren een kind hulpvaardig te zijn "Zij krijgt haar jas niet goed dicht, zou je haar ook even kunnen helpen? Jij kunt het al heel goed."
- Een kind leren respect te hebben voor de natuur, zowel planten als dieren, en er ook liefdevol mee om te gaan

3.4.1 Straffen en belonen

Wanneer een kind iets doet wat niet mag, is men gauw geneigd om een kind te straffen. Vaak werkt dat maar heel even of juist averechts, het kind gaat dingen stiekem doen. Veel en vaak straffen zorgt er ook voor dat een kind een negatief zelfbeeld krijgt en de relatie met de pedagogisch professional wordt belemmerd.

Wij willen veel liever inzetten op het belonen van goed gedrag van de kinderen. Belonen door middel van het geven van complimenten over wat we zien en horen. Ook kunnen we belonen door een kind juist wel iets te laten doen wat het normaal niet mag. Bijvoorbeeld: 'Je hebt nu al zo lang heerlijk gespeeld samen, dan mogen jullie nu wel heel even een filmpje kijken'.

Echter betekent dit niet dat wij nooit straffen. Wij straffen kinderen wanneer ze echt een grens over gaan en wanneer ze naar inzicht van de pedagogisch professionals een time-out nodig hebben. Na deze time-out vindt er altijd een gesprekje plaats tussen het kind en de pedagogisch professional, zodat het kind weet wat het verkeerd heeft gedaan en de relatie met de pedagogisch professional hersteld wordt.

4 Pedagogische werkwijze

Kindercentrum De Kabouters is gevestigd in Assen. Drie locaties in de wijk Kloosterveen en één locatie in de wijk De Lariks. Het is een klein, professionele kinderopvangorganisatie die maximaal 14 kinderen per groep tegelijkertijd opvangt. Dit gebeurt in vaste stamgroepen. Afhankelijk van de grootte van de groep worden pedagogisch professionals ingezet. Hier wordt er een beroepskracht-kindratio (BKR) berekening gedaan. Het doel van de BKR is dat de kinderopvang goed aansluit op de ontwikkeling van het kind. Zodat er bijvoorbeeld genoeg aandacht is voor baby's. Doordat we kleinschalig zijn is er veel persoonlijk contact met het kind, maar zeker ook met de ouders. Wij vinden het belangrijk om dicht bij elkaar te staan.

Bij De Kabouters wordt de Nederlandse taal gesproken.

4.1 Stamgroep

De kinderen worden opgevangen in een vaste stamgroep. Bij deze stamgroep horen vaste pedagogisch professionals. Wij vinden het voor de ontwikkeling van de kinderen essentieel dat zij vaste kinderen en vaste pedagogisch professionals op de stamgroep zien, zodat zij een band kunnen opbouwen met andere kinderen en de volwassenen. Dit maakt dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en door kunnen groeien tot zelfstandige volwassenen.

Bij De Kabouters verlaat het kind enkel de stamgroep om één van de volgende redenen:

- De pedagogisch professional doet activiteiten met de kinderen van de verschillende stamgroepen. Dit kan een gerichte activiteit zijn met een bepaalde leeftijdsgroep, een activiteit in een kleine setting of een activiteit met alle kinderen die hier belangstelling voor hebben. De verdeling van de kinderen is gelijkmatig verdeeld over de locatie en/of groepen;
- Bij een lage kind bezetting kan het voorkomen dat stamgroepen worden samengevoegd;
- Wanneer zij voor een activiteit een bezoekje brengen aan één van de andere locaties om daar één van de centrale ruimtes te gebruiken.

4.2 Pedagogisch professionals

Bij De Kabouters wordt uitsluitend met deskundige pedagogisch professionals gewerkt. De pedagogisch professionals beschikken over een kindgerichte opleiding op minimaal MBO-niveau. De pedagogisch professionals op de stamgroepen waar baby's opgevangen worden beschikken tevens over een aanvullend diploma 'babyspecialist'. Dit betekent dat zij onder andere geschoold zijn in de ontwikkeling en communicatie van de baby.

Alle pedagogisch professionals volgen ieder jaar de kinder-EHBO opleiding en voldoen aan de door de cao Kinderopvang gestelde eisen.

Eén van de pedagogisch professionals wordt de mentor van uw kind. De mentor zal het kind extra observeren in zijn ontwikkeling en is het aanspreekpunt voor u als ouder. Meer informatie over het mentorschap en de inhoud hiervan in dit document bij hoofdstuk 5.6 'Het volgen van de ontwikkeling'.

4.2.1 3-uursregeling

Het kan voorkomen dat er gedurende de dag wordt afgeweken van het voorgeschreven pedagogisch professional-kindratio en er minder pedagogisch professionals op de groep aanwezig zijn dan vereist is. Dit is, zodat medewerkers op pauze kunnen of omdat wij de kinderen naar school brengen of ophalen.

Per groep bekijken we wat de meest passende uitwerking is van deze regeling, zodat het dagritme van de kinderen zo natuurlijk mogelijk kan blijven verlopen. Per locatie/groep is deze regeling exact uitgewerkt in het pedagogisch werkplan.

Bij ziekte van één van de pedagogisch professionals wordt dit zoveel mogelijk onderling opgelost. Hierdoor blijft het voor de kinderen vertrouwd in de groep. Tevens hebben we een vaste invaller voor de vakanties en eventuele ziekte van de pedagogisch professionals.

4.2.3 Professionalisering

Onze pedagogisch professionals zijn in de basis voldoende geschoold. Echter is het wel belangrijk om te blijven investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers. De wereld om ons heen staat immers ook niet stil. Onze pedagogisch professionals volgen daarom in ieder geval de vereiste herhalingscursussen die nodig zijn voor de veiligheid op onze locaties. Daarnaast volgen wij als team ook andere cursussen/scholingen die onze professionaliteit vergroot.

4.2.4 Pedagogisch Beleidsmedewerker en coach

Naast de pedagogisch professionals, zij die dagelijks de verzorging en de opvoeding voor uw kind voor hun rekening nemen, is er bij ons ook een pedagogisch beleidsmedewerker en –coach werkzaam. Dit is een pedagogisch professional die opgeleid is om naast de zorg voor de kinderen, ook andere werkzaamheden te verrichten. Als pedagogisch beleidsmedewerker zorgt zij ervoor dat het beleid wat wij willen voeren ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt, zij draagt dus deels zorg voor de kwaliteit van de opvang.

Als pedagogisch coach is zij ervoor om de pedagogisch professionals te observeren, gesprekken met hen te voeren en een coaching plan op te stellen. Dit alles om de kwaliteit van de opvang op een hoog niveau te houden en de professionaliteit van de pedagogisch professionals te blijven stimuleren.

4.3 Stagiaires

Via samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) is De Kabouters erkend als leerbedrijf. Hierdoor zullen er wel eens stagiaires aanwezig zijn. Wij hopen stagiaires een leuke en leerzame stageplek te kunnen bieden en verwachten van stagiaires dat zij met veel enthousiasme en actieve inzet zullen meedraaien bij De Kabouters. Stagiaires zijn bij ons altijd boventallig, ze zullen nooit alleen op de groep verblijven en beschikken allen over een geldig VOG.

De stagiaires kunnen afkomstig zijn van diverse middelbare beroepsopleidingen. Elke stagiaire heeft een vaste werkbegeleider. Stagiaires voeren allerlei opdrachten uit met de kinderen, zowel individueel als in groepsverband.

In eerste instantie gaat dit onder begeleiding en supervisie van de pedagogisch professional, later kan dit ook uitgebouwd worden naar meer zelfstandigheid. Deze opdrachten kunnen variëren van het doen van verzorgende/begeleidende activiteiten, rapporteren en observeren. Bij observaties vraagt de stagiaire te allen tijde vooraf toestemming aan de ouders van het desbetreffende kind. Een eventuele formatieve inzetbaarheid wordt te allen tijde schriftelijk vastgelegd in overeenstemming met de opleidings- en praktijkbegeleider en met toestemming van de oudercommissie. Bij de formatieve inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires wordt rekening gehouden met de opleidingsfase waarin ze zich bevinden.

4.4 Dagritme

De Kabouters werkt met veel structuur. Zo heeft De Kabouters een vaste dagindeling waaraan zoveel mogelijk vastgehouden wordt. Dit geeft kinderen houvast en veiligheid. De structuur op een dag varieert per leeftijd en stamgroep, omdat wij deze structuur aanpassen aan de behoeftes van de kinderen.

Bij De Kabouters worden er ook geregeld uitstapjes gemaakt. Zo gaan wij bijvoorbeeld met de kinderen naar een speeltuin of parkje om lekker te rennen en te spelen of naar een veldje om te picknicken, soms maken we een wandelingetje door de wijk of we gaan naar de supermarkt om wat boodschappen te halen. Deze uitstapjes vinden altijd plaats op de momenten dat er anders een groepsactiviteit of vrij spel gepland staat. Wij zorgen er altijd voor dat wij op de haal- en brengmomenten aanwezig zijn op de locatie.

De structuur van de dag is per groep in te zien in het pedagogisch werkplan.

4.5 Activiteiten

Naast de verzorging en opvoeding van de kinderen, zorgen wij er ook voor dat de kinderen zich ontwikkelen op verschillende gebieden. Kinderen leren al heel veel van samen spelen, maar daarnaast bieden wij ook activiteiten aan.

Wij stellen maandelijks een activiteitenprogramma op aan de hand van ons programma Uk & Puk. Dit programma is speciaal ontwikkeld voor kinderen van 0-4 jaar. In dit programma wordt gewerkt met thema's. Binnen deze thema's passeren verschillende ontwikkelingsgebieden. Voor de oudere kinderen stellen wij zelf geschikte activiteiten samen die, waar mogelijk, aansluiten op het centraal gestelde thema.

De belangrijkste elementen uit dit programma zijn:

- Spelen en ontdekken. Dit is precies wat de peuters het liefste doen. Door spel op de juiste manier aan te moedigen, doen kinderen nieuwe ervaringen en vaardigheden op en maken ze op natuurlijke wijze een brede ontwikkeling door.
- Uk & Puk is een totaalprogramma. De activiteiten stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische en zintuiglijke vaardigheden. Ook geeft het programma de eerste rekenprikkel bij kinderen.

- In Uk & Puk worden verschillende activiteiten aangeboden aan de hand van een centraal thema. Deze thema's laten we aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Zo werken we in de aanloop naar Sinterklaas natuurlijk over het dit thema.
De activiteiten die we aanbieden zijn: een introductie, spel, kringactiviteiten, bewegen, knutselen, ontdekken, eten en drinken, (voor)lezen, themahoek en een afsluiting.
- Bij de verschillende thema's horen kernverhalen en themawoorden. Op deze manier stimuleren we woordenschatontwikkeling van de kinderen nog extra.
- De pop Puk doet de hele dag mee met de activiteiten die gedurende de dag aan bod komen. Bij de activiteiten van het programma speelt Puk een extra grote rol.
Soms mag Puk ook uit logeren en mag hij avonturen beleven bij één van de kinderen thuis.
- Bij Uk & Puk wordt een actieve rol van de pedagogisch professionals verwacht, waar zij de ontwikkeling kunnen stimuleren wordt ook beschreven in het programma.
- Uk & Puk stimuleert een doorgaande ontwikkelingslijn voor de kinderen van 0-4 jaar. Daarnaast sluit Uk & Puk aan bij de methode 'Schatkist' die op de meeste basisscholen bij de kleuters gebruikt wordt.

Wij werken thematisch middels een jaarplanning. In onze planning komen de verschillende thema's aan bod. Naar aanleiding van een thema maken wij een maandplanning met de activiteiten die wij de kinderen aanbieden.

Vanzelfsprekend sluiten wij gedurende het jaar ook aan bij de activiteiten en thema's die zich in de leefwereld van de kinderen afspelen. Te denken valt dan aan Sinterklaas, Kerst, Pasen etc. Op deze momenten volgen we niet het programma van Uk & Puk, maar ontwerpen we zelf de inhoud van het thema.

Ouders worden van tevoren, middels de nieuwsbrief, op de hoogte gesteld van het thema waar we mee aan het werk zijn of in de komende maand mee aan het werk gaan. Via de nieuwsbrief communiceren wij ook met ouders wat wij eventueel van hen nodig hebben om het thema levend en inspirerend te laten zijn voor de kinderen.

5 Ontwikkeling

Het uitgangspunt voor ons pedagogisch handelen zijn de vier basisdoelen van Riksen-Walraven (zie hoofdstuk 3):

- *De emotionele veiligheid van een kind*
- *De ontwikkeling van persoonlijke competenties*
- *De ontwikkeling van sociale competenties*
- *Het eigen maken van normen en waarden*

Om de kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren, besteden wij tijd een aandacht aan de onderstaande ontwikkelingsgebieden. Deze ontwikkeling volgen wij ook middels observaties van de kinderen.

5.1 Spelontwikkeling

Spelen is voor de kinderen essentieel om zich te kunnen ontwikkelen. Kinderen oefenen in de vorm van spel om zich te kunnen uiten, nieuwe dingen te ontdekken of bepaalde ervaringen op te doen. Wij bieden veel ruimte aan het vrij spelen van de kinderen, zowel binnen als buiten. We proberen de kinderen ook in hun spel te stimuleren door tijdens het spelen vragen te stellen over hun spel. "Wat zijn de poppetjes aan het doen op de boot?"

5.2 Motorische ontwikkeling

Wij besteden aandacht aan de motorische ontwikkeling van de kinderen, want dit is essentieel voor de rest van hun leven.

Bij de motorische ontwikkeling wordt een onderscheid gemaakt tussen de grote en de kleine motoriek.

De kleine motoriek wordt gestimuleerd door het spelen met speelgoed, maar ook door te knippen, plakken, tekenen en dergelijke activiteiten waarbij de handen en de vingers specifiek gebruikt worden.

De grote motoriek stimuleren we door de kinderen (indien mogelijk) dagelijks buiten te laten spelen. Door te rennen, fietsen, klimmen en balspelen ontwikkelen ze zich op dit gebied. Ook door kringspelen, dansen en yoga (verzorgd door een gecertificeerd kinderyoga docent) stimuleren we de grote motoriek bij de kinderen.

5.3 Taalontwikkeling

Taal is een middel om gedachten, gevoelens, wensen en waarnemingen weer te geven. Gedurende de spraak- en taalontwikkeling leert het kind klanken kennen en gebruiken, woorden en zinnen begrijpen en zelfs te vormen.

Er wordt in de opvang voortdurend gecommuniceerd met elkaar: via lichaamstaal, gebarentaal, praten, zingen, enzovoort

Voorbeelden

- Tijdens het verschonen verwoordt een pedagogisch professional wat ze aan het doen is "Zo, nu heb je weer een schone luier aan, dan doe ik nu je rompertje dicht en dan doen we de broek weer aan doen" "alweer klaar, nu kan je weer fijn gaan spelen"
Alle handelingen worden zoveel mogelijk benoemd;
- Er worden veel liedjes gezongen. Deze worden vaak herhaald zodat de kinderen de liedjes gaan herkennen.

Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. Er wordt zoveel mogelijk op elke taal-uitdrukking van het kind gereageerd, passend bij het taalniveau van het kind. Deze dagelijkse interacties met de kinderen zijn van belang voor de taalontwikkeling. Verder wordt er veel gezongen en worden er boekjes gelezen om de taalontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Door het gebruik van het programma "Uk en Puk" wordt de taalontwikkeling structureel gestimuleerd (zie hoofdstuk 3.6).

5.4 Symboolontwikkeling

Hieronder valt de eerste voorbereiding op het leren lezen. Bij de jongere kinderen is dit aspect heel relevant. Bij de meeste kinderen ontstaat dit proces spontaan en neemt het zelf initiatief bij het leren van verschillende symbolen. Dit is een mooi natuurlijk proces waarbij een kind veel intrinsieke motivatie heeft om te leren. Om de kinderen in dit natuurlijke proces te ondersteunen bieden wij activiteiten aan die hierbij aansluiten.

Gedurende de dagelijkse activiteiten wordt hier ook op ingespeeld. Te denken valt dan aan het schrijven van de naam op een werkje, het eerlijk verdelen van speelgoed/eten, het verdelen van de bekers etc.

Kinderen kunnen tevens ook zelf initiatief nemen door een boekje te 'lezen' of met letter/cijferpuzzels te spelen.

5.5 Creatieve ontwikkeling

Bij deze ontwikkeling willen we benadrukken dat we het proces van de creatieve ontwikkeling belangrijker vinden van het uiteindelijke resultaat. We bevorderen het creatieve denken en het kennismaken met creatieve materialen door de volgende activiteiten te bieden:

- muziek
- tekenen, knippen, plakken, schilderen (beeldende kunst)
- fantasiespel (drama)
- verkleedspel (drama)

5.6 Het volgen van de ontwikkeling

De pedagogisch professionals zien kinderen wekelijks of soms meerdere dagen per week. Doordat de groep klein is, is er veel gelegenheid voor het observeren van de kinderen.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch professionals van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere (zorg)professionals (met toestemming van de ouders). De kinderen worden op vastgestelde momenten geobserveerd door hun eigen mentor. In deze observatie komen de volgende ontwikkelingspunten aan de orde:

- Sociaal-emotioneel
- Taal (mondeling, woordenschat, ontluikende geletterdheid)

- Rekenen (ontluikende gecijferdheid)
- Motoriek (grote en fijne motoriek)

Wij kijken in hoeverre een kind zich heeft ontwikkeld op deze verschillende ontwikkelpunten ten opzichte van de gemiddelde ontwikkeling van kinderen in dezelfde leeftijd. Deze observaties voeren wij uit op de volgende momenten:

- Baby (± 9-12 maanden)
- Dreumes (± 2 jaar)
- Peuter (± 2 jaar, 9 maanden)
- Peuter (± 3 jaar, 3 maanden)
- Peuter (± 3 jaar, 9 maanden)

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch professionals aan op de individuele behoeften van een kind.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd. Wanneer wij tijdens onze observaties of andere momenten een achterstand bij een kind signaleren zullen we dit te allen tijde eerst met de desbetreffende ouder(s) bespreken. Wanneer ouders hier toestemming voor geven zoeken wij hulp bij externe instanties om deze kinderen de juiste hulp te kunnen bieden om zich te blijven ontwikkelen.

Door de overdracht van de gegevens hopen wij dat een kind een doorgaande ontwikkelingslijn mag ervaren en dat een leerkracht van de basisschool en de pedagogisch professionals van de eventuele BSO vanaf het eerste moment volledig aan kunnen sluiten aan de behoeften van het desbetreffende kind.

Wij vullen voor de ontwikkeling van de kinderen die op de BSO komen geen observatieformulieren meer in, omdat de ontwikkeling op school al uitvoerig wordt gevolgd. Wel vinden we het welbevinden van de kinderen bij de BSO belangrijk. Doordat wij een klein team hebben, zien wij kinderen vaak en kunnen wij dit over het algemeen goed signaleren. We zullen met oudere kinderen hierover zelf ook in gesprek gaan.

Wanneer wij dit niet juist zien, dan horen wij dat ook heel graag van de ouder(s).

5.7 De overgang naar de basisschool

Wanneer een kind (bijna) 4 wordt, vullen wij (met toestemming van ouders) voor de basisschool een overstapformulier in waarin de belangrijkste punten over de ontwikkeling van het kind worden genoteerd. Tevens schrijven wij hier ook een stukje over hoe wij het kind hebben leren kennen, wat heel goed werkt en wat wellicht nog punten zijn waar het kind in moet groeien.

Als bijlage bij dit overstapformulier voegen wij de observaties die wij bij het kind hebben gedaan vanaf het eerstvolgende moment dat hij bij De Kabouters is geweest.

In het geval van bijzondere zorg zal er ook nog een zogenaamde 'warme overdracht' plaatsvinden met de desbetreffende school. Op deze wijze hopen we dat de ontwikkelingslijn van ieder kind voortgezet kan worden en een kind

meteen een goede start kan maken op school.

Door de overdracht van de gegevens hopen wij dat een kind een doorgaande ontwikkelingslijn mag ervaren en dat een leerkracht van de basisschool en de pedagogisch professionals van de eventuele BSO vanaf het eerste moment volledig aan kunnen sluiten aan de behoeften van het desbetreffende kind.

5.8 Raadplegen van externe expertise

Twee keer per jaar komt er een medewerker van Vroeg Erbij met ons meekijken op de groepen. Vroeg Erbij ondersteunt pedagogisch professionals van kinderopvang als er zorgen zijn over de ontwikkeling van kinderen of vragen over het omgaan met bepaald gedrag in de groep. Vroeg Erbij is een samenwerking tussen kinderopvang, de jeugdgezondheidszorg en Yorneo. Daarnaast komt er ook regelmatig een logopediste meekijken op de groepen, zij gaat met ons in gesprek over de taalontwikkeling van de kinderen.

Wanneer wij zorgen hebben over uw kind, dan maken wij dat graag zo snel mogelijk bespreekbaar met u. In overleg kan er contact zijn met de school van uw kind (indien uw kind bij ons op de BSO zit) of kan op verzoek van een pedagogisch professional (en in overleg met u) door middel van een gerichte observatie ook gericht geadviseerd worden in de aanpak/omgang met bepaald (groeps)gedrag.

5.9 Meldcode Kindermishandeling

In geval van vermoedens van kindermishandeling en verwaarlozing volgen wij het protocol meldcode kindermishandeling. Onze medewerkers zijn hiervoor geschoold. Voor meer informatie over de meldcode verwijs ik u graag door naar ons Protocol Meldcode Kindermishandeling.

6 Ouders

6.1 Contact met ouders

Ouders krijgen de jaarlijkse observatie mee naar huis, zij kunnen dit thuis doorlezen. Mochten ouders vragen hebben dan kan dit bij de mentor van het kind. Naar aanleiding hiervan bespreken ouders en mentor of er een gesprek moet plaatsvinden.

Er is altijd de gelegenheid om de ontwikkeling van het kind te bespreken, dit kan tijdens de overdracht, telefonisch of in een fysiek gesprek. Goede contacten tussen ouders en pedagogisch professionals vinden we erg belangrijk. De meeste communicatie zal overigens plaatsvinden tijdens de haal- en brengmomenten van de kinderen.

6.2 Aanmelden

Ouders kunnen (uiteraard geheel vrijblijvend) een afspraak maken om kennis te maken en de opvangruimte te bekijken. Tijdens zo'n kennismakingsgesprek vertellen wij aan de ouders hoe wij werken en kunnen ouders al hun vragen stellen. Wij vinden het belangrijk dat zowel de ouders als een kind zich prettig voelt bij ons kinderdagverblijf.

Wanneer ouders besluiten dat ze hun kind aan willen melden bij De Kabouters, dan kunnen ze dit doen via het aanmeldformulier op de website. Op basis van de door de ouders ingevulde gegevens kan het kind ingeschreven worden op het kindcentrum. Dan wordt er ook een contract opgemaakt die ouders online kunnen ondertekenen via de ouderlogin. Na ondertekening is de aanmelding van het kind definitief.

6.3 Wenperiode

Voordat een kind daadwerkelijk geplaatst wordt, vindt er een telefonisch intakegesprek plaats. Er worden dan afspraken gemaakt over de begeleiding en verzorging van het kind. De administratie zorgt voor het in plannen van wenmomenten met de ouders. Voor zowel ouders, het kind als pedagogisch professionals is het prettig om voor de plaatsingsdatum een wenperiode te plannen. Zo kunnen er gemakkelijk aanpassingen worden gedaan in de verzorging van het kind wanneer dit nodig is. De wenperiode kan voor ieder kind anders zijn en wordt aangepast aan de wensen van de ouders en het kind. Bij kleine kinderen is het voor de pedagogisch professionals prettig wanneer het kind komt wennen op een moment dat het een periode moet slapen en ook een voeding krijgt. Verder raden wij aan om de wenmomenten (indien dit na de plaatsingsdatum ook aan de orde is) op verschillende dagen te plannen. Een wenperiode bestaat uit maximaal twee wenmomenten van twee uur: van 9.00 – 11.00 uur en/of van 14.00 – 16.00 uur.

6.4 Privacy

De privacy van zowel de ouders als de kinderen wordt gewaarborgd. Datgene wat ter sprake komt wordt privé gehouden. De pedagogisch professionals zullen alleen op de hoogte gesteld worden wanneer dit van belang is voor een goede begeleiding en opvang van het kind.

De gegevens die online ingevuld zijn van het kind via KOV-net zijn beveiligd volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die vanaf 25 mei 2018 van toepassing is. Tevens verstrekken wij nooit persoonlijke gegevens van kinderen of hun ouders aan derden, zonder hen hiervoor toestemming te vragen.

6.5 Sociale media

Bij De Kabouters maken we gebruik van een eigen Instagram. Hier worden nieuwsitems met betrekking tot de kinderopvang gedeeld, activiteiten die gepland staan of foto's van activiteiten gedeeld. We bewaken hier de privacy van uw kind. Zij zullen niet met hun gezicht in beeld komen. Bij aanmelding wordt toestemming gevraagd over het plaatsen van foto's op sociale media.

6.6 Oudercommissie

Iedere kinderopvangorganisatie moet een oudercommissie hebben. Een oudercommissie behartigt de belangen van de ouders. Zij denken mee over de ontwikkelingen omtrent wet- en regelgeving, maar leveren ook hun bijdrage door mee te denken over bijvoorbeeld het pedagogisch beleidsplan of het cursusaanbod voor de pedagogisch professionals.

6.7 Klachten

Het streven is door een goede communicatie tussen beide partijen, klachten te voorkomen. Heeft u toch een klacht, bespreekt u dit dan met de pedagogisch professional of de eigenaar van het kindercentrum.

Mocht er desondanks toch een klacht zijn dan is er de mogelijkheid zich te wenden tot de 'Geschillencommissie Kinderopvang'. De Kabouters is hierbij aangesloten.

Slot

We hopen dat dit pedagogisch beleidsplan u heeft geholpen om meer inzicht te krijgen in het beleid dat er in onze opvang doorgevoerd wordt.

Door veranderende inzichten bestaat de mogelijkheid dat dit pedagogisch beleidsplan aangepast wordt. Daarom is het pedagogisch beleidsplan nooit definitief.

Kindercentrum De Kabouters staat open voor suggesties en ideeën van anderen.